

Силабус курсу Страхові послуги

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна програма – «Облік і оподаткування»

Рік навчання: 4 Семестр: 8

Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП	к.е.н. Федорович Ірина Михайлівна
Контактна інформація	i.fedorovych@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Дисципліна «Страхові послуги» спрямована на формування у студентів знань, навичок та вмінь, які дозволять розуміти проблеми і практику організації страхової справи та надання страхових послуг. Метою вивчення навчальної дисципліни «Страхові послуги» є оволодіння студентами теоретичними та практичними навичками забезпечення потреб юридичних осіб і громадян у страховому захисті, а також формування знань щодо змісту та організації роботи страховиків. Предметом вивчення дисципліни «Страхові послуги» є організація роботи страховиків щодо забезпечення та реалізації потреб юридичних осіб і громадян у страховому захисті; система відносин між сторонами страхової угоди з приводу купівлі-продажу страхових послуг.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Страхові послуги та особливості їх реалізації	Знати термінологію та чинне законодавство з питань організації страхової справи та надання страхових послуг. Знати класифікацію страхових послуг за: способом споживання; критерієм клієнта; об'єктами страхування; формами здійснення. Розуміти особливості формування попиту на страхові послуги та систему продажу страхових послуг.	Тести, питання
2	Порядок укладання та ведення страхових угод	Володіти знаннями щодо етапів процедури укладення та ведення страхової угоди та застосовувати на практиці фахові навички що стосуються андеррайтингу, систем страхового забезпечення, врегулювання вимог	Тести, питання

		страхувальника щодо відшкодування збитків.	
3	Страхові накопичувальні послуги	Розуміти сутність та специфіку страхового захисту життя та пенсій громадян, володіти знаннями щодо організації роботи страхової компанії, пов'язаної із здійсненням страхування життя та пенсій і на практиці використовувати фахові навички щодо надання страхових послуг за такими видами страхування як страхування життя дітей до повноліття і вступу в шлюб; страхування дітей для отримання освіти; родинне страхування; страхування життя для отримання додаткової пенсії.	Тести, питання
4	Страхові послуги у разі нещасних випадків	Володіти знаннями та на практиці застосовувати навички щодо надання страхових послуг у частині обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті; добровільних видів страхування від нещасних випадків; індивідуального страхування від нещасних випадків: дітей, школярів, молоді і студентів, дорослих; колективного страхування від нещасних випадків (туристів, працівників підприємств).	Тести, питання, задачі
5	Медичне страхування	Володіти знаннями щодо сутності та особливостей надання страхових послуг у медичній сфері. Розуміти особливості організації добровільного та обов'язкового медичного страхування, страхування на випадок хвороби, безперервного страхування здоров'я, медичного страхування громадян, котрі виїжджають за кордон.	Тести, питання, задачі
6	Страховання підприємницьких ризиків	Володіти знаннями, навиками щодо підприємницьких ризиків і оцінки потреб підприємця у страховому захисті та організації і проведенні страхування на випадок вогню, стихійного лиха та крадіжки; страхування від перерв у виробництві внаслідок знищення або пошкодження застрахованого майна; страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції, що виробляється; страхування відповідальності товаровиробників за забезпечення зайнятості робочих місць; страхування відповідальності товаровиробників за забруднення навколишнього середовища; страхування працівників від нещасних випадків за рахунок коштів підприємства.	Тести, питання, задачі
7	Страховання сільськогосподарських ризиків	Розуміти особливості механізму страхового захисту аграрного сектору економіки та на практиці застосовувати навички організації і проведення страхування посівів сільськогосподарських культур, страхування тварин в сільськогосподарських підприємствах, обов'язкового страхування тварин на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків, страхування будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств.	Тести, питання, ситуаційні завдання

8	Страховання технічних ризиків	Володіти фаховими знаннями щодо специфіки страхування технічних ризиків та організації і проведення страхування будівельно-монтажних ризиків, страхування машин від поломок, страхування електронної техніки, страхування післяпускових гарантійних зобов'язань.	Тести, питання, задачі
9	Страховання кредитних і фінансових ризиків	Розуміти сутність та економічний зміст страхування фінансових ризиків і страхування кредитів та володіти фаховими навиками щодо страхування товарних кредитів; страхування кредитів під інвестиційні засоби; страхування споживчих кредитів; страхування матеріальних цінностей, що передаються в заставу; страхування експортних кредитів; страхування ризику непогашення кредиту; страхування майнової застави (іпотеки); страхування відповідальності позичальника за непогашення кредиту; страхування виданих гарантій (порук) і отриманих гарантій (порук) та порядок їх здійснення; страхування комерційних (товарних) та споживчих кредитів; страхування банківських депозитів на випадок їх втрати внаслідок банкрутства банку; страхування втрати прибутку (доходу) внаслідок знищення застрахованого майна; страхування ризику неплатежу, ризику невиконання договірних зобов'язань.	Тести, питання, задачі
10	Страховання автотранспортних ризиків	Розуміти сутність, специфіку автотранспортних ризиків та особливості надання страхових послуг за такими видами страхування як "КАСКО", обов'язкове та добровільне страхування цивільної відповідальності власника наземного транспортного засобу, "Зелена картка".	Тести, питання, задачі
11	Страховання авіаційних ризиків	Розуміти сутність і особливості страхування авіаційних ризиків та володіти фаховими навиками щодо надання страхових послуг за такими видами страхування як: страхування повітряних суден; страхування відповідальності повітряного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, пошти, вантажу; страхування відповідальності експлуатанта повітряного судна за шкоду, заподіяну третій особі; страхування членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу; страхування вантажів, що перевозяться авіаційним транспортом; страхування відповідальності обслуговування повітряного простору; страхування громадян від нещасних випадків на повітряному транспорті; космічне страхування.	Тести, питання, задачі
12	Страховання майна і відповідальності громадян	Розуміти сутність та особливості страхування майна і відповідальності громадян і володіти фаховими навиками щодо надання страхових послуг за такими видами страхування як: страхування нерухомого майна громадян (будівель і споруд); страхування майна, котре належить	Тести, питання, задачі

		підприємцям, які здійснюють діяльність без утворення юридичної особи; страхування тварин у господарствах громадян; страхування домашнього майна; обов'язкове страхування відповідальності власників собак щодо шкоди, яка може бути заподіяна третім особам; обов'язкове страхування професійної відповідальності осіб, діяльність яких може заподіяти шкоду третім особам.	

Літературні джерела

1. Аберніхіна І. Г., Сокиринська І. Г. Фінанси страхових організацій : навч. посіб. Дніпро: Пороги, 2019. 198 с.
2. Грубінка І. Особливості формування ринку страхових послуг в Україні. Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК. 2021. № 28. С. 79-83.
3. Дрималовська Х. В. Основні риси сучасного світового ринку страхових послуг. Бізнес Інформ. 2021. № 4. С. 36-41.
4. Жабинець О. Й. Особливості та пріоритети розвитку ринку страхових послуг в умовах пандемії COVID-19. Бізнес Інформ. 2021. № 10. С. 330-336.
5. Журавка О. С. Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
6. Клапків Л. М., Клапків Ю. М., Свірський В. С. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління : монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2020. 171 с.
7. Клапків Ю. М., Свірський В. С. Проблеми функціонування ринку страхових послуг в умовах поширення COVID -19. Економіка. Фінанси. Право. 2021. № 2. С. 5-9.
8. Климаш Н. І. Проблеми підвищення рівня споживання страхових послуг в Україні. Бізнес Інформ. 2020. № 4. С. 357-363.
9. Клименко О. В. Удосконалення державного регулювання ринку страхових послуг. Державне управління та місцеве самоврядування. 2020. Вип. 2. С. 99-107.
10. Конарівська О. Б. Оцінка доходів страхових компаній на ринку страхових послуг України. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. 2020. Вип. 1. С. 92-110.
11. Кривицька О. Р. Аналіз діяльності суб'єктів ринку страхування життя : монографія; Нац. ун-т "Остроз. акад.". Острог : 2019. 359. с.
12. Осадець С. С. Розвиток сучасних інноваційних технологій на ринку страхових послуг. Інноваційна економіка. 2020. № 1-2. С. 194-195.
13. Плиса В. Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид. К : Каравела, 2019. 512 с.
14. Про затвердження напрямів інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів: Постанова Кабінету Міністрів України №1211 від 17.08.2002 р. Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1211-2002-п>.
15. Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті: Постанова Кабінету Міністрів України № 959 від 14. 08. 1996 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-96-%D0%BF#Text>
16. Про затвердження Положення про обов'язкові критерії та нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика: Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг №850 від 07.06.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-18#Text>

17. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї: Постанова Кабінету Міністрів України № 402 від 29.03.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/402-2002-%D0%BF#Text>
18. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам: Постанова Кабінету Міністрів України № 944 від 09. 07. 2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/944-2002-%D0%BF#Text>
19. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яка може бути заподіяна пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного і санітарно-епідеміологічного характеру: Постанова Кабінету Міністрів України № 1788 від 16. 11. 2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-2002-%D0%BF#Text>
20. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України № 1961–IV від 01.07.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-15#Text>
21. Про страхування: Закон України № 85/96 від 07. 03. 1996 р. з останніми змінами і доп. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
22. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування : навч. посібник. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 220 с.
23. Уралова Ю. П. Господарсько-правове регулювання посередницької діяльності у сфері страхування : монографія; Донець. нац. ун-т ім. Василя Стуса. Вінниця : ТВОРИ, 2019. 163 с.
24. Якимова Н. С. Світова практика функціонування систем страхування по безробіттю в умовах трансформації поведінкових моделей суб'єктів ринку праці. Бізнес-навігатор. 2019. Вип. 6.1-2. С. 125-131.
25. Duckett S., N. Kristina. The history and purposes of private health insurance. Grattan Institute. 2019. URL: <https://grattan.edu.au/report/the-history-of-private-health-insurance/>
26. Hala L. Results of analysis and forecasting of the main financial indicators of the health insurance market development in Ukraine. EUREKA: Health Sciences. 2019. № 6. P. 72–82. URL: <https://journal.eu-jr.eu/health/article/view/1061>
27. Lisovska O. Health insurance in the Ukrainian insurance market. Theoretical and empirical scientific research: concept and trends: Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, July 24, 2020. Oxford, United Kingdom : Oxford Sciences Ltd. & European Scientific Platform. Vol. 1. P. 26–28. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/3972/3905>
28. Pierpaolo Marano. Navigating InsurTech: The digital intermediaries of insurance products and customer protection in the EU. June 12, 2019. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1023263X19830345>
29. Shcherbakov V., Svystun L. Зміни в державному регулюванні ринку страхових послуг України: безпековий аспект. Економіка і регіон. 2021. № 2. С. 86-92.
30. Torben M. Andersen, Giuseppe Bertola, Clemens Fuest, Cecilia Garcia-Peñalosa, Harold James, JanEgbert Sturm, Branko Urošević. Insurance and Solidarity – National and EU Perspectives. EEAG Report on the European Economy Chapter 3: Risk. 2020, pp. 15-20. URL: <https://www.cesifo.org/en/publications/2021/article-journal/chapter-1-macroeconomic-conditions-and-outlook>

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту (факультету) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу з використанням платформ Zoom і Moodle.

Оцінювання

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навиків за шкалою Університету здійснюється на основі модульно-рейтингової системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної, самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення рейтингу студента, запровадження здорової конкуренції між студентами у навчанні і розвитку творчих їх здібностей. Модульно-рейтинговий контроль на основі попередньо визначених змістових модулів, які є логічно завершеними частинами теоретичного та практичного навчального матеріалу за окремими етапами вивчення дисципліни. Отриманий рівень знань студента з усіх виконуваних робіт по дисципліні (теоретична підготовка, практична робота, КПЗ) оцінюється як за національною шкалою, так і за шкалою ECTS. Переведення оцінок за системою КМСОНП здійснюється за схемою, поданою в таблиці.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
1. Робота на практичних заняттях (1-6 теми) по 5 балів за тему – макс. 30 балів. 2. Виконання завдань для самостійної роботи – макс. 10 балів. 3. Модульна контрольна робота – макс. 60 балів.	1. Робота на практичних заняттях (7-12 теми) по 5 балів за тему – макс. 30 балів. 2. Виконання завдань для самостійної роботи – макс. 10 балів. 3. Модульна контрольна робота – макс. 60 балів.	1. Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. 2. Захист КПЗ – макс. 40 балів. 3. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті

Здобувач вищої освіти на практичному занятті може отримати максимум 5 балів за шкалою:

5 балів ставиться за таких умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, дає повну, аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, що супроводжується правильними прикладами, на підтвердження власних думок, здійснює аналіз і формулює висновки, вільно послуговується страховою термінологією;

- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання.

4 бали ставиться за таких умов:

- студент доволі активно працює протягом практичного заняття;

- дає правильний, достатньо повний, обґрунтований виклад навчального матеріалу, але при додаткових контрольних запитаннях, які ставить викладач, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег.

3 бали ставляться за таких умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;

- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

2 бали ставиться за таких умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після підказок викладача;

- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її розуміє;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і без логічної послідовності.

1 бал ставиться за таких умов:

- студент фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає початковий матеріал, припускаючись при цьому суттєвих неточностей і помилок, які не виправляє навіть при підказках викладача;

- виявляє нерозуміння змісту теоретичних питань та практичних завдань і, як наслідок цього – демонструє повну відсутність навичок як в аналізі явищ, так і в подальшому виконанні практичних завдань.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)